

الفبا

شعر: رامین جهانگیرزاده

الفبا ALEFBA

Ss	س سـ	İi	ای ایـ	Aa	آ آ
Şş	ش شـ	Iı	ای ایـ	Bb	ب بـ
Tt	ت تـ	Jj	ژ	Cc	ج جـ
Uu	او	Kk	ک کـ	Çç	چ چـ
Üü	او	Ll	ل لـ	Dd	د
Vv	و	Mm	م مـ	Ee	ئ ائـ
Yy	ی یـ	Nn	ن نـ	Əə	آ
Zz	ز	Oo	او	Ff	ف فـ
		Öö	اؤ	Gg	گ گـ
		Pp	پ پـ	Ğğ	غ غـ
		Qq	ق قـ	Hh	ه هـ
		Rr	ر	Xx	خ خـ

Aa

ا آ

آغاچ «آ» لارا بنزر
باشیندا پاپاق اولار
بوداغیندا قوش گزر
خولوندا یارپاق اولار

«آ» لاری کسک اگر
توستولرده بوغوللوق
«آ» لاری اکسک اگر
بیز یئنی دن دوغوللوق

Bb

ب ب

«ب» سی حرفینی سیلگینن
قوشلارا قوی دن اولسون
«ب» سی حرفینی یاپیشدیر
قایدیب بدن اولسون

«ب» سی حرفینی قوشگینان
یئمہلی بادام اولسون
«ب» سی حرفینی گؤتور سن
دؤنوب بیر آدام اولسون

Cc

ج ج

جوجه لر جوککولده یر
اویان - بویانا قاچار
جیققیلی باغچامیزدا
«جیم» حرفی گؤیه اوچار

جیملر قاناد چیخاردیب
جیک - جیکلره قوشولار
سئرچه لر جیککیلده یر
بیزیم ائیوانا دولار

Çç

چیم چیمه دیر چیم چیمه
دیلیم پلتچ اولوبدور
من دئییم چیمدن چیمه
«چ»سی دیلیمه دولوبدور

چیلاردان خوشوم گلر
«چ»یلار دیلیمدن یاغار
چیل - چیل تو یوغوم واردی
چیل چیل یومور تلا دوغار

Dd

د

یئددینی بیخدیق یئره

سول طرفه ایریلدی

دوزولدو دوزدن دوزه

دال حرفینه چئوریلدی

دامدارام دام، دامدارام

طیلدن گلدی سسی

طیللر گورولدهدی

سسلیر دلدی سسی

Ee

ای ائ

ائعمال ائعمال یول گئدیر

«ائ» حرفینی داشیبیر

آه اوه ائدیر ائح ائدیر

سؤزلرده گؤزون قییر

ائیشلرین باشیندا

غمزه لی باخیشی وار

بیر حمزه وار قاشیندا

ائعمالجا آخیشی وار

əə

ā

ایم الینه دیدی
ایم الینده قالدی
بورنونو بیردن ایدی
قانی یامان قارالدی

ال - اله وئریب گئتدیک
الکدن کئچدی «آ» لر
«آ» حرفینی اله دیک
آغ کاغیزدا هئی ملر

Ff

ف ف

فیر فیرالار فیرلانیر
فیرلانیر فیردان فیرا
گۆی اوزونده دولانیر
ایمیزده فیر فیرا

فیلین خورطوموندا یام
فیر فیرامی گۆتوررم
لاپ ائله بورنوندا یام
گۆی اوزونه اۆتوررم

Gg

گ گ

گلنده گول گتیردی

گولده بولبول گتیردی

قوجاغیندا بیر اتک

ساری سونبول گتیردی

گوللر آغ چایا دوشدو

بولبول باغچایا دوشدو

سونبولر دسته له نیب

یاشیل تاغچایا دوشدو

Gǔ

غ غ

يوللارى بيز كئچنده
غىغىلدايىر دۇرد آياق
غىغىلتى لالر ايچينده
گلين يوخودان دوراق

غىغىلدايىر آغ ماشين
قارا يولا دوشوبدور
بوروبدور چاتما قاشين
يول بويو اؤتوشوبدور

Xx

خ خ

خور - خورا دشوب خوخو

خورولدايير او خورتدان

خور - خورون كسمك اولمور

زارا گليبيدير جيرتدان

خير - خيراسيندان توتوب

خور - خورونو كسدیلر

خور - خور چيخدی بوغازدان

قارا يئله اسديلر

ii

ای ایپ

ایلمک چالدم بیتیشدی

ایلمکلرده یئتیشدی

دردیم آتدیم زنبیله

زنبیللره ایلیشدی

«ای»لره ایده وئردی

ایدهلرده یئیریدی

«ای»لر بیر بیر قوپاردیب

ایدهلردن دریردی

یا کلمه نین سونوندا

یا اورتاسیندا اولار

هم ایشیغین ایچینده

هم قارانلیغا دولار

ایشیقدا اوچونجو حرف

قارانلیقدا یئددینجی

«ای» حرفی اولا بیلمز

کلمه لرده بیرینجی

ز

ز

ژاله ده سوپوق ده ییب

ژاکتینی گئیندی

بورنونو چکه چکه

اؤز - اؤرونه دئیندی

مکتبه یئتیشجه یین

ژاکتینی چیخارتدی

اوتوردوغو سندلین

سول طرفینه آتدی

Kk

ک ک

کریچ - کریچ کوچہ لہ
کوچہ لہ ر دن کئچہ ریک
کریچ گویہ دیرچہ لہ
کوچہ میزی سئچہ ریک

بو کوچہ کیچیک کوچہ
ہامی بیزی دانلایار
ایچیندہ وار بش بشچہ
باخ ہامیسی بانلایار

LI

ل ل

لای لایدان گلر سسی
یاتیر تماقدیر هوسی
لای لایدا ایکیسی وار
آنامدا وار نفسی

لای لایی چالار آنام
لام حرفی نغمه اولار
بئشیمده دولانار
قلیمه لای لای دولار

Mm

مامالار میملی ملک
می می لر مین متلک
مین میمین میملرینه
می می نی میمله مینک

میخلاری میخلامادیق
میخلاردا یوخلامادیق
میملره قوشدوق ملک
میملری ساخلامادیق

Nn

ن ن

ننەم نوغول يئير ھئى
جىلىققاسىن گئير ھئى
بىزى آلار يانينا
بىزە ناغىل دئير ھئى

ناغىللار نوغول اولار
ناغىللاردا قول اولار
قوللارلا ساواشانلار
ھامىسى اوغول اولار

Oo

او

اودونلاری ییغدیق بیز

اوجاقلاردا قووزاندی

اودونلارا اود ووردوق

اودلار گۆیه اوزاندی

بیزیم یورد اود یوردودور

اودلاردا او سیزیلدار

اودلاری سئومه ییلر

اودوسوز اولار میزیلدار

Öö

اؤ

اۋردك گۆلده اوزنده
قانادلارى چيرپار هئى
بالالارى چاغيرار
گۆزلرينى قيرپار هئى

داغايقلار دال با دال
اۋرده يى دۋوره له ير
اۋردكلرده سئوينيب
قانادلاريني دۋير

Pp

پیرپیزلی دیر پیرپیزلی

پاپاقلارا بای اولار

پیش پیشانلارا اوخشار

پیش پیشانا تای اولار

آلتیندا اوچ نوقطه وار

پیق پیق پیق پیقیلدایار

دونیا اونا گلر دار

توپلاردا پارتدیلدایار

Qq

ق ق

قىشىدى قار ياغىر گۆيدىن
قارغالار قارىلدايىر
سپەلەنەر قار دىن دىن
قى حرفى پارىلدايىر

قورباغادىر قورباغا
گىرىبىدىر بىزىم باغا
بىزىم باغدا قورولدار
سسى دوشەر گۆى داغا

Rr

ر

ريسماني آلايم اله
ريسمان دا گلدي ديله
بير آز ياواش چك مني
چرپلنگي وئر يئله

چرپلنگيم اوينادي
گؤي اوزونده قاينادي
گؤيه سئوينيب دئدي:
باخ نه گؤزل آينادي

Ss

سس

سسیمدن سس اوجالار

سسده نفس اوجالار

«سین» حرفینی انوتسان

سسیمدن نس اوجالار

سسیمی قات سسلره

سسیندن سس اویانسین

سسلرین سو سسینده

«سین» لر باشدا دیانسین

شور شور شور شورولدايير
 شاپييلدايير دوشور شاپ
 شير شير شير شيريلدايير
 هونرين وار اونو تاپ

شكر توكون سيز چايا
 چاي قاشيق ايله قاتيز
 شيب - شيرين اولسون يئنه
 شيرينلشسين حياتيز

Tt

ت ت

تزه تانیش تاپمیشام

تپ - تزه دیر تپ - تزه

تندیرلره یاپمیشام

«ت»ی حرفی گلیب بیزه

اوستونده ایکی نقطه

تاققیلدا بیر تاق تاراق

تورموزو یو خودور اونون

گل قاباغیندا دوراق

Uu

او

اوشاق ياتيب بئشيكده
شيرين يوخويا گئديب
آنا چيخيب ائشيكده
چوخداندير سوييا گئديب

بيردن اويانير اوشاق
آنا سو گتيرير تئز
سوسوندان يانير اوشاق
اوشاغا سو وئرير تئز

اوزووملری دریریک
 بو بیزه بیر ایش اولور
 دریب یئره سریریک
 ازوملر کیشمیش اولور

کیشمیشلری ساتیریق
 بیغیب اویان بویاندان
 سونرا گئدیب یاتیریق
 یورغونلوق چیخیر جاندان

Vv

وارلاردان آلسان اونو
آر اولار وار سۆزلویو
ایکی سۆزو آبیزار
واو سۆزودور گۆزلویو

ویز ویز ویز ویز یز یلدادی
واولار دوشدو مییدانا
ویز یلدادی آریلار
واولار اوچدو هایانا

Yy

ی ی

او اولاندا یئل اولار
اولمایاندا ائل اولار
یوروینده چایلاری
چایلار جوشوب سئل اولار

یاللی لیللی آت گلر
دالغاسی مین قات گلر
هر یئری اوچوردار او
هامییا مات - مات گلر

Zz

ز

زیرپی زیرپی زیرپی لار

زویولدهیر «ز» سی اوسته

زیرپیلارا چیرپیلار

زیرپیلار دسته دسته

زیرناسینی چالارکن

زیر زیر ائدر زیر اوغلان

زیرنالاردا قالارکن

هر یئرده آزیر اوغلان